

QUÆSTIO MEDICA,

QUOD LIBETARIIS DISPUTATIONIBUS
manè discutienda in Scholis Medicorum, die Jovis
decimâ-octavâ Januarii.

M. CAROLO MARTEAU, Doctore Medico,
Præside.

An pueri juvenibus majori caloris innati copiâ pollent?

I.

NOBILISSIMAM sane & purissimam oportet esse materiam quæ futura est omnium animæ virium organum, quæque dum ab uteri blando calore fovetur, se ipsam sua sponte movet ac perficit, ea est semen utriusque parentis, conceptus, calidum innatum, & quæ illis inest plurima vis spiritus insiti & influentis. Semen ex rore & spiritibus omnium partium parentum testes conficiunt. Virile projectum in uterum semini & sanguini Materno mixtum, ac quoque versum dispersum unanquamque suæ Molis particulam suo ordine & loco digerit, simulque in quamlibet suum spiritum inserit, vel ex alio alium sibi congenere ingenerat: sic fit conceptus ovo similis, ne credas propterea ut pulchrum sic hominem ab ovo nasci. Si in semine tum temporis, adsit humor æreus, multus, purus, calidum innatum inde orietur aptum agere & augeri in plures annos: sin vero in ortu primo exuperat aqueus humor, non poterit spiritus aut calor in illo diu permanere. Uterus conceptum fovet, cujus spiritus unus & simplex multiplici caloris innati & alimentis potestate quâ pollet: partium omnium simulachra deformat in totidem partium solidarum stamina, apparent primùm ducta rudibus lineis viscera: simul omnia discernuntur & augentur, neque alterum altero prius neque posterius. quæ tamen naturâ majora sunt, minoribus priora conspiciuntur, cum nihilò priora existant. Neque vero æquali temporis spatio omnia describuntur, verum alia citiùs, alia tardius, prout quæque

2

ignem & alimentum sortita fuerint. Ubi tandem micat corculum gignitur Embryo simul & vivit.

I I.

ANTEQUAM vivat Embryo, quicquid in utero conceptum est, aut membranis obvallatum, seu semen & sanguis, seu inchoata ex iis stamina, hoc puta materiam calidi innati, vitæ fundamentum, nondum tamen vitale principium, donec caloris hujus optima portio, medio conceptus loco coacta, virtute spiritus motum concipiat actuosissimum, cujus beneficio & cor & cæteræ partes vivunt, & dum continuo cor agitur motu, spiritus alii producuntur uberrimi, qui influunt in reliquas partes, spiritum ipsis insitum augent, calore suo suscitant & ad agendum impellunt, ut suas functiones partes illæ exequantur. Tum duo illi spiritus insitus & influens fiunt unus spiritus: qui simul agit & operatur, fitque unum quid idem cum calore & humido primi genio. Origo hujus caloris & humidi vitalis: non aliunde repetenda quam à semine, & à calore seu spiritu influente uteri semen in actum promovente? & hic actus seminis quid aliud quam spiritus seminis suscitatus, se ipsum movens, calidum innatum exitans materiam seminalem dirigens & deformans in cæteras corporis partes.

I I I.

QUUM primum vivit foetus omnes obtinet animæ dotes, sed illas exprimere non valent tenelli corporis viscera præcipua nondum satis distincta, fluxa, & evanida in speciem bullæ, nec cætera Membra, inchoata tantum: quis putet inter hæc vitæ primordia, vel incunte concepitu, calidi innati mensuram impleri, ut foetus antequam nascatur incipiat denasci? proprius vero est non eam esse copiam in illo stolonis in morem se gerente, quæ in provecto ad sensum & motum: nec satis esse tuendæ vitæ ducta è solo semine stamina, sed his quoque plurimum materiæ & virium accrescere à sanguine & spiritu quem à matre hausit foetus, quandiu funiculis umbilici illigatus est. Tum sanè geminato calore ovans sanguinem quem confecit mater in suos usus convertit: hinc corpori moles additur, aptaque fit & decens partium solidarum conformatio: hinc etiam earundem vires confirmantur. Interea necesse est calidum innatum molis hujus & virium auctorem accrescere, & ubi demum plurimum accreverit, foetum perfectum esse, qui ultra non crescat in utero, sed jam possit seorsim à matre vivere. Tum cogit illum calor (qui non cessat agere & augeri etiam extra uterum ad virilem ætatem usque) querere suo æstui liberioris auræ Medelam, & alimentum uberius commeatum quod vi propriâ conficiat.

NATUS homo toto vitæ curriculo varias ætates peragit, quæ non tam annorum numero, quam variâ partium temperamenti & virium immutatione, novoque in iisdem partibus functionum splendore distinguuntur: possunt & definiri incremento calidi innati accretio & decretio. Infantia ut mentis sic & propè corporis functionibus impar est obeundis, cum adhuc sint imbecilliora membra, totumque corpus multo diffuat humore, & lentius se moveat, ut propterea calor quoque langueat nondum ad æquum incrementum auctus. Quare pupulus propè ut in utero somnolentus, iners animo & corpore pedibus uti & fari nescit. Sequitur pueritia dum dissipato tantisper humore aut magis digesto, paulo firmiora fiunt membra, quæ interim augeri & perfici non cessant, & aucto calore ad opus aptiora redduntur: ipse etiam puer vario disciplinarum genere jam potest informari. Sed quis credat eum plurimo calore innato pollere, cujus vires leviori de causâ frangantur & prosternantur: qui nec armis tractandis nec paulò longiori itineri percurrento, nec equitando, nec venando, nec jaculando, nec ulli vehementiori exercitationi par sit sustinendæ, ita ut & corporis & mentis munis (quibus impar juvenis) nondum perbellè defungi possit: pueritia & juventute circumscribitur adolescentia, quæ & florens ætas appellatur: nec immeritò utroque nomine donatur, cum tunc potissimum cuncta adolescant membra, floreant eorum functiones, calor quoque innatus vegetior fiat & uberior, ita ut incremento supersit & fecunditati: nec non ingenii acuminis promantur indicia. Licet tamen absolutam perfectionem nec calor innatus, nec ipsum attigerit corpus.

V.

JUVENTUS incipit cum jam propè statum integrum & perfectum, jucundamque venustatem obtinere corporis membra: in quibus calor, cujus flammæ manant latius, ac animosè exeruntur; nihil hominis incrementum continuò capeffit, ab ipso sanguine ad ipsa membra apellente. Tunc homo omnes corporis functiones strenuè & concinnè peragit, novæ proli suscitandæ citra virium detrimentum studet, & in eo calor adeò est adauctus, ut etiam sustineat genus omne exercitiorum: (quibus planè impar est puer) juveni quoque reipublicæ suam dat operam juvenis, minorum publicorum capax factus, cui etiam & rerum publicarum administratio, & militiæ imperia adscribuntur. Noli tamen existimare ad senium usque Nativum calorem perpetuò incrementum accipere: agens omne finitum finitæ est virtutis. cuncta sicut vestimentum veterascunt, & suus cuique præstitutus est vitæ terminus. Ubi enim absoluta sunt membra, sensim labefactantur, suo robore destituuntur,

nec non oleoso humore, quo calor nutritur, arescente, incipiunt ex-
 tabescere, donec randem funditus concidant. Si quidem dum semel est
 exhaustum humidum primigenium, nunquam plane restituitur: ut
 propterea & ipsum calidum innatum decrescere ac marcescere necesse
 sit. Sed hoc viro consuevit esse solatio, quod tunc sapientiæ & pruden-
 tiæ laude præcellat, qui fructus est vitæ optimus & jucundissimus. Imbe-
 cilliore enim corpore facto, augescunt mentis munia, quæ hactenus
 quasi in tenebris latuerant. Calor itaque innatus in infante viæ splen-
 descit, micat in puero, in adolescente scintillat, viget in juvene, de-
 trespicit in viro, longuescit tandem pabuli defectu in sene defloccato qui
 neci proximus virium florem omnem deposuit.

Non ergo pueri juvenibus majori caloris innati copia pollent.

Domini Doctores disputaturi.

M. Petrus Jacquemier.

M. Honoratus Michelet Regis Hispaniarum archiater.

M. Ludovicus Labbé.

M. Philippus Hecquet.

M. Josephus Piston Tournesfort
 Regia scintiarum Academia
 socius, & in horto Regia Bo-
 tanices, Professor.

M. Andreas Enguehard, Pro-
 fessor Regius.

M. Joannes-Baptista Chomel.

M. Andreas Crescé.

M. Josephus Thomasseau.

Proponebat Parisiis NICOLAUS LE TELLIER, Ambianus,
 Baccalaureus Medicus. A. R. S. H. 1703.

Apud Viduam Francisci Muguet, Regis & Facultatis Medicinæ Typographi.